

от стотте симулации. Предполага се, че вследствие на централната пределна теорема оценката, получена като проста средна аритметична от стотте оценки, е неизместена оценка на истинската стойност на търсения параметър.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ НА ТЕОРИЯТА НА МАЛКИТЕ ПОДСЪВКУПНОСТИ В СТАТИСТИЧЕСКАТА ПРАКТИКА

Теорията на малките подсъвкупности се използва в практиката на официалните статистики в много страни (Канада, Финландия, Швеция, САЩ, Испания,

Великобритания и др.) за оценка на различни социално-икономически показатели на регионално равнище. Естествено възниква въпросът "Доколко е приложима тя у нас?". За да се отговори на този въпрос, е необходимо да се анализират специфичните особености на теорията, определящи нейното практическо приложение. Според мен те се свеждат до:

- *Относителна сложност на методологията и необходимост от специализирани познания по иконометрия за нейното приложение.* Стройният и логичен на пръв поглед алгоритъм съдържа множество иконометрични проблеми (пространствена корелация, хетероскедастичност и ненормалност на разпределенията на остатъците), които изискват компетентно и, понякога, нестандартно решение. А то може да се вземе успешно при наличие на достатъчен опит и солидна теоретична подготовка в областта.

- *Необходимост от разработване на специална софтуерна програма за приложение на методологията.* Нито един от съвременните статистически пакети приложни програми не съдържа готов модул за оценка на показатели за малки подсъвкупности. За целите на картографирането на бедността в България през 2004 г. се разработва специализирана програма на SPSS.

- *Наличие на източници на информация - извадкови изследвания и по-малка мащабни (изчерпателни или близки по характер до тях) изследвания.* Преброяването не е единственият изчерпателен източник, с който могат да се съчетават данните от извадкови преброявания по описаната методология. Възможно е да се съчетават извадкови с всякакви по-големи изследвания (макар и представителни). Основният проблем е обемът на извадката при по-голямото да е достатъчен, за да се припишат стойности на достатъчно на брой единици, които да послужат за получаване на обобщаващи оценки за малки подсъвкупности.

- *Валидност на корелационната зависимост, стояща в основата на приписването на стойности в по-голямата съвкупност.* Основно допускане в методологията е, че корелационната зависимост, която се описва чрез регресионен модел по данни от извадката, е валидна и за по-голямата съв-